

Zarządzenie Nr 135/2013
Wójta Gminy Mietków
z dnia 30 grudnia 2013 r.

w sprawie zasad szacowania ryzyk w Urzędzie Gminy Mietków oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Mietków

Na podstawie art. 68 oraz art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) oraz w oparciu o komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84), zarządza się, co następuje:

§ 1

Zarządzenie określa organizację i zasady zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Mietków oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Mietków.

§ 2

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o funkcje stałe i okresowe oraz zadania zidentyfikowane w ramach tych funkcji, a opisane w planie celów, zadań i mierników Urzędu Gminy Mietków oraz planach celów, zadań i mierników jednostek organizacyjnych Gminy Mietków na dany rok budżetowy.

§ 3

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- identyfikację i ocenę czynników ryzyka oraz określenie ich skutku,
- ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych,
- analizę i hierarchizację ryzyk wg poziomu istotności ryzyka,
- ustalenie strategii wobec ryzyka wysokiego,
- wskazanie osób odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz ustalenie daty, do której należy podjąć działania,
- wskazanie dokumentów, w których będzie prowadzone monitorowanie efektywności podjętych działań.

§ 4

1. Identyfikacja ryzyka odbywa się na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia i polega na ustaleniu czynników ryzyka zagrażających prawidłowej realizacji zadań realizowane przez Urząd Gminy Mietków lub jednostkę organizacyjną Gminy Mietków biorąc pod uwagę czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka :

- ekonomicznego i finansowego,
- nadużyć,
- organizacyjnego i zarządzania,
- politycznego i społecznego,
- prawnego,
- środowiskowego i działania sił wyższych,
- technicznego i związanego z infrastrukturą.

2. Identyfikacji ryzyka dokonują kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Mietków wraz z pracownikami merytorycznymi realizującymi zadanie do 15 lutego danego roku budżetowego na formularzu będącym załącznikiem nr 2 do zarządzenia.
3. Ocena ryzyka polega na zwartościowaniu przy pomocy skali punktowej – skutku i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.
4. Zasady określania skutku oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka opisano w załączniku nr 1 do zarządzenia.
5. Ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych polega na identyfikacji istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą.
6. W oparciu o dokonaną analizę prawdopodobieństwa wystąpienia czynników ryzyka oraz skutków ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka :
 - ryzyko niskie (poziom istotności od 0 do 4),
 - ryzyko średnie (poziom istotności 5 do 16),
 - ryzyko wysokie (poziom istotności od 17 do 36).
7. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko niskie. Ryzyko średnie wymaga bieżącego monitorowania.
8. Ryzyko wysokie przekraczające akceptowany poziom istotności ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je przez właściciela ryzyka/lidera zadania, do poziomu akceptowalnego poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku) – załącznik nr 2.
9. Ustala się następujące strategie postępowania w przypadku wystąpienia ryzyka wysokiego :
 - akceptację – tolerowanie ryzyka, w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu ryzykom, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści,
 - unikanie – wycofanie się, zawieszenie działań rodzących zbyt duże ryzyko,
 - zabezpieczenie – przeciwdziałanie, działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane procesy,
 - transfer – przeniesienie ryzyka na inną instytucję, np. poprzez ubezpieczenie,
 - dywersyfikacja – rozproszenie ryzyka,
 - redukcję – działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd. wbudowanych w realizowane procesy).
10. Wypełniony i podpisany formularz przekazywany jest przez właściciela ryzyka/lidera do Zespołu ds. kontroli zarządczej w wersji elektronicznej i stanowi dokumentację systemu kontroli zarządczej.
11. Zespół ds. kontroli zarządczej, na tym samym formularzu dokonuje ponownej oceny ryzyka do dnia 28 lutego. W przypadku ponownego zidentyfikowania ryzyka wysokiego w zadaniu przez Zespół ds. kontroli zarządczej zadanie wpisywane jest przez koordynatora ds. kontroli zarządczej do planu zarządzania ryzykiem wysokim dla Urzędu Gminy Mietków.
12. Proponowane metody przeciwdziałania ryzyku wysokiemu podlegają zatwierdzeniu przez Wójta Gminy Mietków w ramach planu zarządzania ryzykiem wysokim dla Urzędu Gminy Mietków.

§ 5

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Mietków wraz z podległymi pracownikami merytorycznymi do 15 lutego szacują ryzyka do zadań zidentyfikowanych w swoich planach celów zadań i mierników na dany rok budżetowy.
2. Kierownicy placówek oświatowych wraz z pracownikami do 15 września szacują ryzyka w procesie nauczanie, wychowanie, opieka oraz nadzoru pedagogicznego do zadań zidentyfikowanych w swoich dokumentach opracowanych na dany rok szkolny.
3. Kierownicy placówek oświatowych do 15 lutego szacują ryzyka w procesie zarządzania finansowego, organizacyjnego oraz administracyjnego do zadań zidentyfikowanych w swoich planach celów, zadań i mierników na dany rok budżetowy.
3. Pracownicy placówek oświatowych do 15 września szacują ryzyka w procesie nauczanie, wychowanie i opieka do zadań zidentyfikowanych w dokumentach oświatowych, w których dokonano planowania zadań w tych obszarach.
4. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Mietków do 28 lutego przekazują jeden egzemplarz planu zarządzania ryzykiem wysokim swojej jednostki organizacyjnej za pośrednictwem Wójta Gminy Mietków do Zespołu ds. kontroli zarządczej w ramach monitorowania II poziomu kontroli zarządczej. W przypadku nie zidentyfikowanie ryzyka wysokiego przez jednostki organizacyjne Gminy Mietków ich kierownicy przekazują za pośrednictwem Wójta Gminy Mietków do Zespołu ds. kontroli zarządczej Urzędu informację o zidentyfikowanych ryzykach średnich i niskich.

§ 6

1. Zidentyfikowane ryzyko wysokie oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu są na bieżąco monitorowane przez Zespół ds. kontroli zarządczej, lecz nie rzadziej niż raz po upływie każdego roku budżetowego. Wyniki monitorowania ryzyka koordynator ds. kontroli zarządczej zamieszcza w sprawozdaniu ze stanu kontroli zarządczej za ubiegły rok budżetowy, które przedkłada do zatwierdzenia Wójtowi Gminy Mietków.
2. Efektywność zarządzania ryzykiem wysoki podlega niezależnej i obiektywnej ocenie w ramach kontroli wewnętrznej uregulowanej w Regulaminie kontroli zarządczej.

§ 7

Wykonanie zarządzenia powierza się koordynatorowi ds. kontroli zarządczej.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
Adam Kozarowicz

Zasady oceny zidentyfikowanych ryzyk

1. Zasady oceny stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Opis	Prawdopodobieństwo	Punktacja
rzadkie	0 – 20 %	1
mało prawdopodobne	21 – 40 %	2
średnie	41 – 60 %	3
prawdopodobne	61 – 80 %	4
prawie pewne	81 – 99 %	5
pewne	100 %	6

2. Zasady oceny skutku wystąpienia ryzyka

Finansowe	Organizacyjne	Kryteria			Punktacja
		Pracownicy	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo osób	Reputacja	
Znikome straty finansowe	Znikome zakłócenia w realizacji działań	Znikome odejścia pracowników	Znikome obrażenia	Ubogie informacje w mediach lokalnych	1
Nieznaczne straty finansowe	Krótkotrwałe zakłócenia w działalności	Nieznaczna fluktuacja kadr	Nieznaczne obrażenia	Ubogie informacje w mediach lokalnych lub regionalnych	2
Niewielkie straty finansowe	Niewielkie zakłócenia w działalności	Niewielka fluktuacja kadr	Niewielkie obrażenia	Ograniczone informacje w mediach lokalnych lub regionalnych	3
Istotne straty finansowe	Zakłócenia w działalności	Istotna fluktuacja kadr	Pewne obrażenia	Pewne informacje w mediach lokalnych lub regionalnych	4
Poważne straty finansowe	Brak realizacji kluczowego celu	Poważna fluktuacja kadr	Poważne obrażenia	Pewne informacje w mediach ogólnokrajowych	5
Katastrofalne skutki finansowe	Brak realizacji kluczowych celów	Odejścia masowe pracowników	Utrata życia	Doniesienia prasowe w całym kraju	6

Załącznik nr 1 do Zarządzenia
 Nr 135/2013 Wójta Gminy Mielków
 z dnia 30.12.2013 r.

Plan zarządzania ryzykiem wysokim									
Lp.	Opis ryzyka, przyczyna i skutek ryzyka	Kategoria ryzyka	Właściciel ryzyka	Skutek	Prawdopodobieństwo	Poziom istotności ryzyka	Funkcjonujące mechanizmy kontrolne	Wymagane działania	Odpowiedzialny za działania, termin
1									
2									

.....

(pieczęć, data, podpis)

Arkusz identyfikacji i oceny ryzyka,
ustalenia jego skutków oraz funkcjonujących mechanizmów kontrolnych

Funkcja		
Zadanie i cel		
Właściciel ryzyka		
I. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA		
1.	Ryzyko ekonomiczne i finansowe	
1.1.	błędne oszacowanie wpływu dochodów budżetowych związanych z realizacją zadania	
1.2.	błędne oszacowanie wydatków budżetowych związanych z realizacją zadania	
1.3.	brak środków finansowych w planie wydatków/ plan wydatków nieadekwatny do potrzeb	
1.4.	możliwość wystąpienia strat majątkowych (zdarzenia losowe, kary umowne, kradzieże)	
1.5.	brak możliwości prawidłowej i terminowej realizacji projektu dofinansowanego ze środków zewnętrznych	
1.6.	niewystarczająca liczba etatów	
1.7.	trudności z udzieleniem zamówień publicznych (brak oferenta, odwołania itp.)	
1.8.	inne o charakterze finansowym	
2.	Ryzyko nadużyć	
2.1.	kradzież dokumentu lub mienia	
2.2.	zagubienie dokumentu lub mienia	
2.3.	zniszczenie dokumentu lub mienia	
2.4.	nie obiektywizm przełożonego	
2.5.	nierzetelność pracownika	
2.6.	sugestie osób trzecich, naciski	
3.	Ryzyko organizacyjne i zarządzania	
3.1.	błędne lub niejasne procedury wewnętrzne	
3.2.	brak informacji zewnętrznej	
3.3.	brak komunikacji wewnętrznej	
3.4.	brak określenia zakresu obowiązków i odpowiedzialności	
3.5.	brak skutecznych mechanizmów kontroli i nadzoru	
3.6.	brak zabezpieczenia kadrowego	
3.7.	duże obciążenie pracą	
3.8.	brak zastępstw	
3.9.	niewystarczająca wiedza, umiejętności, brak predyspozycji	
3.10.	brak szkoleń	
3.11.	inne związane z zasobami ludzkimi	
4.	Ryzyko polityczne i społeczne	
4.1.	brak współpracy ze strony organów ustawowo zobowiązanych	
4.2.	negatywny odbiór Urzędu	
4.3.	niekontrolowany w czasie napływ dokumentów wymagających przetworzenia	
4.4.	nie spełnianie wymagań przez oferentów	

4.5.		utrudnianie postępowania przez zobowiązanych
5.	Ryzyko prawne	
5.1.		częsta zmiana przepisów
5.2.		nadmiar regulacji prawnych
5.3.		niejednolite orzecznictwo
5.4.		niespójność przepisów
5.5.		ograniczenia czasowe wynikające z przepisów
6.	Ryzyko środowiskowe i działania sił wyższych	
6.1.		absencja pracownika spowodowana chorobą
6.2.		kradzież, włamanie
6.3.		wypadek przy pracy
7.	Ryzyko techniczne i związane z infrastrukturą	
7.1.		awaryjność systemów informatycznych
7.2.		oprogramowanie niedostosowane do potrzeb
7.3.		brak zabezpieczeń dostępu do sprzętu informatycznego
7.4.		brak łączności
7.5.		brak odpowiedniego sprzętu lub narzędzi pracy
7.6.		nieodpowiednie wyposażenie techniczne obiektu

II. SKUTKI WYSTĄPIENIA RYZYKA (ODDZIAŁYWANIE)		
1.1		Finansowy
1.2		Organizacyjny
1.3		Pracownicy
1.4		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo osób
1.5		Reputacja
Szacowanie ryzyka przez osoby realizujące zadanie		
Skutki wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Poziom istotności ryzyka (skala 0-36)
Zidentyfikowane mechanizmy kontrolne przez osoby realizujące zadanie		
Ponowne szacowanie ryzyka przez Zespół ds. Kontroli zarządczej		
Skutki wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Poziom istotności ryzyka (skala 0-36)
Proponowane metody przeciwdziałania ryzyku wysokiemu przez osoby realizujące zadanie		

.....
(data i podpis właściciela ryzyka)